

JOHN
GRISHAM

—
TUOMARIN
LISTA

WSOY

JOHN GRISHAM

Tuomarin lista

Suomentanut JORMA-VEIKKO SAPPINEN

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ • HELSINKI

Englanninkielinen alkuteos

The Judge's List

Copyright © 2021 by Belfry Holdings, Inc.

Suomenkielinen laitos © Jorma-Veikko Sappinen ja WSOY 2022

ISBN 978-951-0-48446-3

Painettu EU:ssa

1

Puhelu tuli lankapuhelinjärjestelmään, joka oli ainakin kaksikymmentä vuotta vanha ja oli torjunut kaikki tekniset edistysaskelet. Sen otti vastaan tatuoitu virkailija Felicity, uusi tyttö, joka häipyisi talosta jo ennen kuin oppisi täysin ymmärtämään noita puhelimia. Kaikki olivat lähdössä, siltä tuntui, varsinkin toimistotyöntekijät. Vaihtuvuus oli järjetöntä. Ilmapiiri oli huono. Osavaltion lainsäädäntöelin oli vain vaivoin tietoinen Tuomarikunnan eettisen tutkintalautakunnan, TET:n, olemassaolosta ja oli juuri leikannut sen budjettia neljäntenä vuonna peräkkäin.

Felicity onnistui ohjaamaan puhelun Lacy Stoltzin sotkuiselle työpöydälle käytävän varteen. »Puhelu kolmoslinjalla», Felicity sanoi.

»Kuka siellä on?» Lacy kysyi.

»Nainen, ei sanonut kuka.»

Lacy olisi voinut vastata usealla tavalla. Juuri nyt hän oli kuitenkin ikävystynyt eikä viitsinyt tuhлата emotionaalisia voimavarojaan tytön asianmukaiseen nuhtelemiseen ja oikaisemiseen. Rutiinit ja protokollat rapautuivat. Kuri höltyi ja TET vajosi syöksykierteessä johtajattomaan sotkuun.

Veteraanin, ainoan veteraanin, oli tärkeää näyttää esimerkkiä. »Kiitos», hän sanoi ja painoi valoa vilkuttavaa näppäintä. »Lacy Stoltz.»

»Hyvää päivää, neiti Stoltz. Onko teillä hetki aikaa?»

Koulutettu nainen, ei korostuksen häivääkään, ikä neljän- ja viidenkymmenen välillä. Lacy pelasi aina äänipeliä. »Entä kenen kanssa minulla on ilo puhua?»

»Nimeni on toistaiseksi Margie, mutta käytän myös muita.»

Lacya huvitti niin, että hän oli vähällä naurahtaa. »Ainakin kerroitte sen suoraan. Yleensä minulta menee jonkin aikaa nimimerkkien setvimiseen.»

Nimettömiä puheluita tuli yhtä mittaa. Ne, joilla oli purnattavaa tuomareista, olivat varovaisia ja epäröivät ottaessaan yhteyttä järjestelmään. Melkein kaikki pelkäsivät korkeiden tahojen kosta.

Margie sanoi: »Haluaisin keskustella kanssanne jossain rauhallisessa paikassa.»

»Minun työhuoneeni on rauhallinen paikka, jos se sopii.»

»No ei», Margie kivahti ilmeisesti pelästyneenä ajatuksesta. »Se ei käy. Tiedätkö Siler Buildingin siinä naapurissa?»

»Totta kai», Lacy sanoi, nousi ja katsoi ikkunasta Siler Buildingia, yhtä monista liittovaltion mitäänsanomattomista rakennuksista Tallahasseen keskustassa.

Margie sanoi: »Katutasossa on kahvila. Voimmeko tavata siellä?»

»Eiköhän. Milloin?»

»Nyt. Minulla on menossa toinen latte.»

»Hidastakaapa nyt. Tarvitsen muutaman minuutin aikaa. Tunnistatteko minut?»

»Tunnistan. Lautakunnan nettisivulta. Olen kahvilan perällä, vasemmalla.»

Lacyn työhuone oli todellakin rauhallinen. Huone hänestä vasemmalla oli käyttämätön, jäänyt kollegalta, joka oli siirtynyt suurempaan virastoon. Käytävän vastakkaisella puolella sijaitseva huone oli häthätää muutettu varastokomeroksi. Hän lähti astelemaan Felicityä kohti mutta poikkesi Darren Tropen huoneeseen, kaksi vuotta talossa olleen miehen, joka jahtasi jo uutta työpaikkaa.

»Onko kiire?» Lacy kysyi keskeyttäessään jotain, mitä Darren oli ollut tekemässä.

»Eipä juuri.» Darrenin tekemisillä tai tekemättä jättämisillä ei ollut väliä, sillä jos Lacy tarvitsi jotain, Darren oli aina valmiina.

»Tarvitsen palveluksen. Menen Sileriin tapaamaan ventovierasta, joka myönsi juuri esiintyvänsä väärällä nimellä.»

»Ahaa, vakoojatouhu on upeaa. Parempaa kuin istua täällä lukemassa jostain tuomarista, joka on laukonut riittäviä huomautuksia todistajalle.»

»Kuinka riittäviä?»

»Aika suorasukaisia.»

»Onko valokuvia, videoita?»

»Ei vielä.»

»Ilmoita kun saat niitä. Eli sopisiko poiketa vartin päästä näppäämään kuva?»

»Totta kai. Onnistuu. Onko aavistustakaan, kuka hän on?»

»Ei minkäänlaista.»

Lacy poistui rakennuksesta, lähti kiirettä pitämättä kiertämään korttelia, nautti hetkestä viileässä ilmassa ja astui Siler Buildingin aulaan. Kello oli melkein neljä, eikä kahvittelijoita ollut siihen aikaan paljon. Margie istui pienessä pöydässä takavasemmalla. Hän vilkutti pikaisesti, ikään kuin joku saattaisi huomata eikä hän haluaisi jäädä kiinni. Lacy hymyili ja asteli kohti.

Nainen oli afroamerikkalainen, noin neljäkymmenenviiden, akateemisesti koulutettu, viehättävä ja lukenut, jalassa oli huolettomat housut ja korkokengät ja pukeutuminen oli ylipäättään hienompaa kuin Lacylla, joskin TET:ssä sai nykyään pukeutua kuinka vain. Entinen pomo oli suosinut pikkutakkeja ja solmioita ja inhonnut farkkuja, mutta hän oli jäänyt eläkkeelle kaksi vuotta sitten ja vienyt suurimman osan säännöistä mennessään.

Lacy ohitti tiskin, jonka luona barista vetelehti kyynärpäät muovilaminaatilla ja piteli molemmin käsin pinkkiä puhelintaan, joka oli tyystin lumonnut hänet. Nainen ei kohottanut katsettaan eikä edes harkinnut asiakkaan tervehtimistä, ja Lacy päätti muutenkin jättää lisäkofeiinin väliin.

Margie ojensi kätensä nousematta tuoliltaan ja sanoi: »Hauska tavata. Haluaisitteko kahvia?»

Lacy hymyili, pudisti päätään ja istuutui nelikulmaisen pöydän vastakkaiselle puolelle. »Ei kiitos. Ja nimi oli siis Margie, eikö niin?»

»Toistaiseksi.»

»Okei, tämä alkaa nyt aika huonosti. Miksi käytät salanimeä?»

»Tarinani kertominen vie monta tuntia, enkä ole varma, haluatteko kuulla sitä.»

»Miksi siis vaivautua?»

»Minä pyydän, neiti Stoltz.»

»Lacy.»

»Minä pyydän, Lacy. Sinulla ei ole aavistustakaan, millaisen trauman olen käynyt läpi päästäkseni tähän pisteeseen elämässäni. Olen juuri nyt aivan romuna.»

Ihan hyvässä kunnossa Margie näytti olevan, hieman hermostunut vain. Ehkä se johtui toisesta lattesta. Katse käännähteli sinne tänne. Silmät olivat kauniit ja niitä ympäröivät isot, sinipunaiset kehykset. Linssit olivat luultavasti tarpeettomat. Silmälasit olivat osa kokonaisuutta, hienovaraista valeasua.

»En ole varma mitä sanoa», Lacy sanoi. »Jospa vain alkaisit puhua, niin ehkä pääsemme eteenpäin.»

»Olen lukenut sinusta.» Margie kaivoi reppuaan ja veti sieltä näppärästi kansion. »Intiaanien kasinojuttu joitain aikoja sitten. Sait kiinni kermoja päältä kuorivan tuomarin ja toimitit hänet telkien taakse. Eräs toimittaja nimitti sitä Yhdysvaltain juridiikan historian suurimmaksi lahjontaskandaaliksi.» Kansio oli viiden sentin paksuinen ja kaikesta päätellen moitteettomassa järjestyksessä.

Lacy pani merkille sanan »juridiikka» käytön. Outoa maallikolle.

»Se oli iso juttu», hän sanoi teeskennellen vaatimatonta.

Margie hymyili ja sanoi: »Ai iso? Hajotit rikollissyndikaatin, käräytit tuomarin ja lähetit liudan ihmisiä vankilaan. Uskoisin että koko sakki on siellä edelleen.»

»Totta, mutta ei se ollut vain yhden tytön tempaus. FBI oli vahvasti mukana. Juttu oli mutkikas, ja joitain ihmisiä kuoli.»

»Mukaan lukien kollegasi Hugo Hatch.»

»Niin, mukaan lukien Hugo. Erikoista. Miksi olet tutkinut taustaani noin paljon?»

Margie risti kätensä ja laski ne avaamattoman kansion päälle. Etusormet vapisivat hieman. Hän katsahti ulko-ovelle ja jälleen

ympärilleen, vaikka ketään ei ollut tullut sisään, poistunut eikä liikunut, ei edes barista, joka oli eksynyt pilviin. Margie imaisi pillistä. Jos kupissa todella oli hänen toinen lattensa, hän oli vaivoin koskenut siihen. Hän oli käyttänyt sanaa »trauma». Myöntänyt olevansa »romuna». Lacy tajusi, että nainen oli peloissaan.

Margie sanoi: »En ole varma, voiko puhua tutkimisesta. Olen vain kaivellut nettiä. Kaikkihan on siellä.»

Lacy hymyili ja koetti olla kärsivällinen. »En ole varma, eteneekö tämä ollenkaan.»

»Tutkit työksesi tuomareita, joita syytetään rikkeistä, eikö niin?»

»Pitää paikkansa.»

»Kuinka kauan olet tehnyt sitä?»

»Anteeksi, mutta miksi se on olennaista?»

»Kertoisit vain.»

»Kaksitoista vuotta.» Ajan sanominen ääneen tuntui tappiolta. Se kuulosti kovin pitkältä.

»Kuinka jutut tulevat sinulle?» Margie jatkoi poukkoilua.

Lacy veti syvään henkeä ja muistutti itseään kärsivällisyydestä. Näin pitkälle päässeet valitusten tekijät olivat usein hermostuneita. Hän hymyili ja sanoi: »Yleensä henkilö, jolla on valitettavaa josta-kusta tuomarista, ottaa yhteyttä meihin ja tapaamme. Mikäli valitus tuntuu perustellulta, henkilö toimittaa meille virallisen valituksen, jonka pidämme sitten lukkojen takana neljäkymmentäviisi päivää samalla kun perehdymme asiaan. Nimitämme aikaa arviointivaiheeksi. Yhdeksässä tapauksessa kymmenestä valitus ei pääse sitä vaihetta pidemmälle, vaan se hylätään. Mikäli havaitsemme mahdollisen rikkomuksen, ilmoitamme siitä puheena olevalle tuomarille, joka saa kolmekymmentä päivää aikaa vastata. Tavallisesti tuomarit hommaavat itselleen asianajajan. Me tutkimme, pidämme kuulemistilaisuuksia, tuomme mukaan todistajia ja niin edelleen.»

Hänen puhuessaan Darren astui sisään, häiritsi baristaa tilaamalla kofeiinittoman kahvin ja jäi odottamaan piittaamatta Lacysta ja Margiesta. Sitten hän meni pöytään huoneen vastakkaiselle puolelle,

avasi kannettavan ja alkoi tehdä jotain nähtävästi tärkeää työtä. Paljastamatta tekemisiään millään lailla hän suuntasi läppärin kameran Lacyn selkään ja Margien kasvoihin, zoomasi lähikuvaan ja alkoi kuvata. Hän otti videon ja joitain yksittäisiä kuvia.

Mikäli Margie huomasi, hän ei ainakaan ilmaissut sitä.

Hän kuunteli tarkasti Lacyn selostusta ja kysyi: »Kuinka usein tuomari erotetaan virasta?»

Jälleen: miksi se oli olennaista? »Onneksi ei kovin usein. Toimivaltamme piiriin kuuluu yli tuhat tuomaria, ja suurin osa heistä on rehellisiä, ahkeria ammattilaisia. Useimmat näkemistämme valituksista eivät ole kovin vakavia. Tyytymättömät käräjöijät eivät ole saaneet sitä mitä ovat halunneet. Avioerojuttuja on paljon. Ja häviöstään suuttuneita asianajajia. Meillä riittää puuhaa, mutta enimmäkseen konfliktit saadaan ratkaistua.»

Lacy sai työn kuulostamaan tylsältä, ja siltä se kahdentoista vuoden jälkeen aika lailla tuntuikin.

Margie kuunteli tarkasti ja naputteli sormenpäällään kansiota. Hän veti syvään henkeä ja kysyi: »Tuleeko valituksen tekijän henkilöllisyys aina esiin?»

Lacy mietti hetken ja sanoi: »Lopulta tulee. On melko harvinaista, että valittaja jää tuntemattomaksi.»

»Miksi?»

»Siksi, että valittaja yleensä tuntee jutun faktat ja joutuu todistamaan kyseistä tuomaria vastaan. On vaikea saada tuomaria vastuuseen, jos hänen suututtamaansa henkilöä pelottaa astua esiin. Pelottaako sinua?»

Pelkkä sana näytti pelottavan Margieta. »Kyllä, niin voi sanoa», hän myönsi.

Lacy rypisti otsaansa ja näytti kyllästyneeltä. »Kuule, mennäänpä asiaan. Kuinka huonoa käyttäytymistä asiasi koskee?»

Margie sulki silmänsä ja sai sanottua: »Murhaa.»

Hän avasi silmänsä saman tien ja vilkaisi ympärilleen nähdäkseen, oliko joku kuullut. Tarpeeksi lähellä kuullakseen ei ollut muita kuin Lacy, joka sulatteli kuulemaansa pitkien työvuosien kovaksi

keittämällä skeptisyydellä. Hän muistutti taas itseään kärsivällisyydestä. Kun hän katsoi jälleen Margien silmiin, ne olivat kosteat.

Lacy kumartui hieman lähemmäksi ja kysyi hiljaa: »Vihjaatko, että yksi virassa olevista tuomareistamme on tehnyt murhan?»

Margie puri huultaan ja pudisti päätään. »Tiedän että hän on tehnyt.»

»Saanko kysyä, mistä tiedät sen?»

»Isäni oli yksi hänen uhreistaan.»

Lacy veti henkeä ja vilkaisi ympärilleen. »Uhreistaan? Onko heitä siis useita?»

»On. Uskon että isäni oli hänen uhreistaan toinen. En ole järjestyksluvusta varma, mutta hänen syyllisyydestään olen.»

»Kiinnostavaa.»

»Lievästi sanottuna. Kuinka paljon teille on tullut valituksia tuomareista, jotka murhaavat ihmisiä?»

»No ei yhtään.»

»Nimenomaan. Kuinka moni virassa oleva tuomari on Yhdysvaltain historiassa tuomittu murhasta?»

»En ole koskaan kuullut yhdestäkään.»

»Nimenomaan. Yhtään ei ole. Joten älä vähättele tätä sanomalla, että tämä on 'kiinnostavaa.'»

»Ei ollut tarkoitus loukata.»

Jonkin matkan päässä Darren lopetti tärkeän työnsä ja poistui. Kumpikaan naisista ei huomannut hänen lähtöään.

Margie sanoi: »En loukkaantunut. En jatka tämän pidemmälle tässä kahvibaarissa. Minulla on paljon tietoja, jotka haluaisin jakaa vain sinun kanssasi, mutta en täällä.»

Lacy oli kohdannut oman osansa sekopäistä ja tasapainottomista sieluista pahvilaatikot ja paperikassit täynnä asiakirjoja, jotka osoittivat jonkun tuomarin pallilla istuvan limanuljaskan olevan läpeensä turmeltunut. Melkein aina hän pystyi jo muutaman minuutin heidän kanssaan keskusteltuaan lausumaan tuomionsa ja saattoi alkaa suunnitella valituksen reittiä hylättyjen juttujen laatikkoon. Vuosien kuluessa hän oli oppinut tulkitsemaan ihmisiä, joskaan pikaisen

arvion tekeminen puheille saapuneista kahjoista ei useinkaan ollut kovin vaikeaa.

Margie, tai kuka hän mahtoi ollakin, ei ollut kahjo eikä myöskään tasapainoton sielu. Hän oli saanut selville jotain, ja häntä pelotti.

»Hyvä on», Lacy sanoi. »Mitä seuraavaksi?»

»Mitä seuraavaksi tarkoittaa?»

»Kuule, sinä otit yhteyttä minuun. Haluatko puhua vai et? Minä en pelaa pelejä, eikä minulla ole aikaa yrittää kaivaa tietoa sinusta eikä kenestäkään, joka haluaa valittaa tuomarista. Tuhlaan alkuaan-kin paljon aikaa, kun yritän nyhtää tietoa minulle soittaneilta henkilöiltä. Kerran kuussa joudun umpikujan. Puhutko vai et?»

Margie itki taas ja pyyhki silmiään. Lacy tarkasteli häntä mahdollisimman myötätuntoisesti, mutta hän olisi myös halunnut poistua pöydästä palaamatta koskaan.

Ajatus murhasta kuitenkin kutkutti uteliaisuutta. Jokapäiväiseen aherrukseen TET:ssä kuului sietää arkisia ja joutavia purnauksia onnettomilta ihmisiltä, joiden ongelmat olivat pieniä ja joilla ei ollut paljon menetettävää. Virassa olevan tuomarin tekemä murha kuulosti liian sensaatiomaiselta ollakseen totta.

Lopulta Margie sanoi: »Minulla on huone Ramadassa East Gaines Streetillä. Voisimme tavata siellä työajan jälkeen. Mutta sinun on tultava yksin.»

Lacy nyökkäsi kuin olisi odottanut ehtoa. »Meillä on varotoimia. Meillä on sääntö, joka kieltää minua tapaamasta valittavaa osapuolta ensimmäistä kertaa yksin ja toimiston ulkopuolella. Joutuisin otta-
maan mukaan toisen tutkijan, yhden kollegoistani.»

»Kuten herra Tropen?» Margie kysyi ja nyökkäsi Darrenilta vapautuneen tuolin suuntaan.

Lacy kääntyi hitaasti katsomaan, mistä ihmeestä Margie oikein puhui, ja yritti epätoivoisesti keksiä vastausta.

Margie jatkoi: »Sivustollanne ovat jokaisen työntekijän hymyilevät kasvot.» Hän otti asiakirjasalkustaan ison värikuvan itsestään ja työnsi sen pöydän yli. »Tässä kaikella ystävyydellä minun kasvokuvani, joka on paljon parempi kuin herra Tropen äsken ottamat.»

»Mistä oikein puhut?»

»Olen varma, että hän on jo ajanut kuvani kasvojentunnistusohjelmallanne eikä ole löytänyt mitään. En ole kenenkään tietokannassa.»

»Mistä oikein puhut?» Margie oli osunut täysin oikeaan, mutta Lacy oli hermostunut eikä halunnut puhua totta.

»Etköhän sinä tiedä. Tulet yksin tai et enää koskaan näe minua. Olet toimistonne kokenein tutkija, ja tämänhetkinen pomosi on tilapäinen. Voit luultavasti tehdä mitä haluat.»

»Kunpa se olisi niin yksinkertaista.»

»Jospa nimitämme sitä vain lasillisen ottamiseksi töiden jälkeen. Tapaamme baarissa, ja jos kaikki sujuu hyvin, voimme mennä ylös minun huoneeseeni ja jutella vielä paremmassa rauhassa.»

»En voi tulla huoneeseesi. Se on vastoin käytäntöjämme. Mikäli valitus kirjataan ja tulee välttämättömäksi tavata, voin lähteä tapaamiseen. Jonkun täytyy tietää, missä olen, ainakin alkuun.»

»Hyvä on. Mihin aikaan?»

»Kävisikö kuudelta?»

»Istun oikealla baarin takaosassa, ja olen yksin, kuten sinäkin. Ei mikrofoneja, tallentimia, salaisia kameroita eikä kollegoita teeskentelemässä juovansa, vaikka kuvaavat kaiken aikaa. Ja sano terveisiä Darrenille. Ehkä minulla on jonain päivänä ilo tavata hänet. Sovittu?»

»Sovittu.»

»Okei. Voit nyt mennä.»

Kun Lacy kiersi korttelia takaisin toimiston suuntaan, hänen täytyi myöntää, ettei hän muistanut koskaan ennen saaneensa moista lölytystä ensimmäisessä keskustelussa.

Lacy työnsi värikuvan Darrenin pöydän yli ja sanoi: »Hyvää työtä. Kärähdimme pahan kerran. Hän tietää nimemme, arvomme ja numeromme. Hän antoi minulle tämän kuvan ja sanoi, että se on paljon parempi kuin ne, joita otit kannettavalla.»

Darren piteli kuvaa ja sanoi: »Oikeassa oli.»

»Onko aavistustakaan, kuka hän on?»

»Ei. Ajoin hänen kasvonsa pesukoneemme läpi, mutta se ei tuottanut tulosta. Mikä ei merkitse paljon mitään, kuten tiedät.»

»Se merkitsee, ettei häntä ole pidätetty Floridassa kuuden viime vuoden kuluessa. Saatko kuvan ajettua FBI:n järjestelmän läpi?»

»Luultavasti en. FBI vaatii jonkin syyn, ja koska en tiedä mitään, en voi ilmoittaa sellaista. Saanko esittää ilmeisen kysymyksen?»

»Siitä vain.»

»TET on tutkiva virasto, eikö niin?»

»Pitäisi olla.»

»Miksi sitten olemme julkaisseet valokuvamme ja tietomme melko tyhmällä nettisivulla?»

»Kysy pomolta.»

»Ei meillä ole pomoa. Meillä on urabyrokraatti, joka on poissa ennen kuin ehdimme kaivata häntä.»

»Luultavasti. Kuule, olemme puhuneet tästä kymmenen kertaa. Emme halua viehättäviä kasvojamme millekään TET:n sivulle. Siksi en ole päivittänyt omaani viiteen vuoteen. Näytän edelleen kolmekymmentäneljävuotiaalta.»

»Minä olisin sanonut, että kolmekymmentäyksivuotiaalta, mutta olen puolueellinen.»

»Kiitos.»

»Ei kai kuvista varsinaista haittaakaan ole. Emmehän me jahtaa murhaajia ja huumeilureita.»

»Emme.»

»Mistä hän siis valittaa, kuka sitten lieneekin?»

»En tiedä vielä. Kiitos taustatuesta.»

»Paljonpa siitä olikin hyötyä.»

2

Ramadan aulabaari käsitti yhden nurkan hotellin korkeuksiin kohoavasta lasiatriumista. Kuudelta sen kromibaaritiskiä kansoittivat hyvin pukeutuneet lobbarit, jotka kyttäsivät virastojen viehättäviä sihteereitä, ja suurin osa pöydistä oli käytössä. Floridan lainsäädäntöelimen istuntokausi oli meneillään viiden korttelin päässä osavaltion kongressitalossa, ja kaikissa keskustan aulabaareissa oli kuhinaa tärkeiden ihmisten puhuessa politiikkaa ja havitellessa rahaa ja seksiä.

Lacy astui sisään, sai oman osansa katseista miespuoliselta asiakaskunnalta ja käveli oikeanpuoleiseen takanurkkaan, missä Margie istui pienessä pöydässä edessään lasi vettä. »Kiitos kun tulit«, nainen sanoi Lacyn istuutuessa.

»Ei kestä. Onko tämä sinulle tuttu paikka?«

»Ei. Ensimmäinen kerta. Taitaa olla aika suosittu.«

»On tähän aikaan vuodesta. Kun karnevaalit päättyvät, meno rauhoittuu.«

»Karnevaalit?«

»Lainsäädäntöelimen istuntokausi. Tammikuusta maaliskuuhun. Lukitkaa viinakaappi. Kätkekää naiset ja lapset. Tiedät touhun.«

»Olen pahoillani.«

»Oletan ettet asu täällä.«

»En asukaan.«

Piinattu tarjoilija seisahtui kesken juoksun, kysyi, haluaisivatko he juotavaa, ja rypisti otsaansa vesilasille. Hänen viestinsä oli selvä:

hei, tytöt, meillä on vilkasta ja voisin antaa pöydän jollekulle, joka maksaa viinasta.

»Lasi Pinot grigiota», Lacy sanoi.

»Sama minulle», Margie myöntyi kiireesti, ja tarjoilija häipyi.

Lacy katsoi vasemmalle ja oikealle varmistaakseen, ettei heidän puheitaan voisi kuulla. Ei voisi. Pöydät olivat kohtalaisen kaukana toisistaan, ja baaritiskin suunnalta kantautuva tasainen puheen pauhu hukutti kaiken muun.

Lacy sanoi: »Okei. Et siis asu täällä enkä tiedä oikeaa nimeäsi. Sanoisin, että olemme päässeet alkuun hitaasti, mihin kyllä olen tottunut. Mutta kuten taisin jo mainita, minulta tuhrautuu paljon aikaa ihmisiin, jotka ottavat minuun yhteyttä mutta sulkevat suunsa, kun heidän olisi aika kertoa tarinansa.»

»Mitä haluaisit tietää ensiksi?»

»Miten olisi nimi?»

»En voi kertoa sitä.»

»Sepä hienoa.»

»Haluaisin tietää, mitä aiot tehdä nimelläni. Luotko tiedoston? Onko se digitaalinen vai perinteinen kynällä ja paperilla tehty? Jos se on digitaalinen, missä sitä säilytetään? Kuka muu saisi tietää nimeni?»

Lacy nielaisi raskaasti ja tarkasteli Margien silmiä. Margie ei kesännyt katsetta, vaan kääntyi pois.

»Olet hermostunut ja käyttäydyt kuin sinua seurattaisiin», Lacy sanoi.

»Ei minua seurata, mutta kaikesta jää jäljet.»

»Joita joku muu seuraa. Onko kyse tuomarista, jota epäilet murhasta? Auta nyt vähän. Anna edes jotain.»

»Kaikesta jää jäljet.»

»Sanoit sen jo.»

Tarjoilija kiiruhti paikalle ja pysähtyi siksi aikaa, että ehti nostaa pöydälle kaksi viinilasia ja pähkinäkulhon.

Margie ei näyttänyt huomaavan viiniä, mutta Lacy maistoi omasta lasistaan. Hän sanoi: »Olemme siis edelleen jumissa nimikysymyk-

sessä. Kirjoitan sen ylös jonnekin, mutta pidän sen poissa järjestelmästämmme, ainakin alkuun.»

Margie nyökkäsi ja muuttui joksikin toiseksi. »Jeri Crosby, ikä neljäkymmentäkuusi, valtiotieteen opettaja South Alabama -yliopistossa Mobilessa. Yksi avioliitto, yksi ero, yksi tytär.»

»Kiitos. Uskot siis, että virassa oleva tuomari murhasi isäsi. Niinkö?»

»Niin, floridalainen tuomari.»

»Kaventaa aluetta suunnilleen tuhanteen.»

»22. tuomiopiirin käräjätuomari.»

»Vaikuttavaa. Jäljellä enää nelisenkymmentä. Milloin saan tietää epäillyn nimen?»

»Todella pian. Voitaisiinko vähän hidastaa? Hermostun juuri nyt kovin vähästä.»

»Et ole koskenutkaan viiniin. Se saattaisi auttaa.»

Jeri joi viiniä, veti syvään henkeä ja sanoi: »Arvaan että olet suunnilleen neljäkymmenen.»

»Melkein. Kolmekymmentäyhdeksän, joten tasaluku tulee pian täyteen. Onko se traumaattista?»

»Taitaa tavallaan olla. Mutta elämä jatkuu. Mutta kaksikymmentäkaksi vuotta sitten olit vielä lukiossa, eikö niin?»

»Niin kai. Miksi se on olennaista?»

»Rentoudu, Lacy, nythän minä puhun. Alamme päästä eteenpäin. Olit silloin vasta teini-ikässä etkä luultavasti lukenut eläkkeelle jääneen oikeustieteen opettajan, Bryan Burken, murhasta.»

»En ole koskaan kuullutkaan. Oliko hän isäsi?»

»Oli.»

»Otan osaa.»

»Kiitos. Isä opetti melkein kolmekymmentä vuotta Stetsonin yliopiston oikeustieteellisessä tiedekunnassa Gulfportissa, Floridassa. Tampan seudulla.»

»Tiedän oppilaitoksen.»

»Hän jäi perhesyistä eläkkeelle kuusikymmenvuotiaana ja palasi kotikaupunkiinsa Etelä-Carolinaan. Minulla on isästä perin pohjai-

nen kansio, jonka annan sinulle jossain vaiheessa. Hän oli aikamoinen mies. On tarpeetonta sanoakin, että hänen murhansa järjestytti maailmaamme, ja rehellisesti puhuen horjun edelleen. Vanhemman menettäminen liian nuorena on jo sinänsä paha juttu, mutta jos kyseessä on murha, kaiken lisäksi selvittämätön, tulee vielä pahempaa jälkeä. Nyt kun on kulunut kaksikymmentäkaksi vuotta, tapaus on entistäkin kylmempi ja poliisi on melkein antanut periksi. Kun meille valkeni, ettei poliisi saa tuloksia, vannoin että teen kaikkeni löytääkseni murhaajan.»

»Onko poliisi todellakin antanut periksi?»

Jeri joi viiniä. »On, ajan mittaan. Tutkintaa ei ole virallisesti lopetettu, ja juttelen silloin tällöin poliisien kanssa. En suinkaan arvostele heitä, ymmärrätkö? He tekivät parhaansa niissä olosuhteissa, mutta murha oli täydellinen. Ne kaikki ovat.»

Myös Lacy maistoi lasistaan. »Täydellinen murha?»

»Niin. Ei todistajia. Ei rikosteknisiä todisteita, tai ei ainakaan sellaisia, jotka pystyisi yhdistämään murhaajaan. Ei selvää motiivia.»

Lacy oli vähällä kysyä: *Mitä minun sitten pitäisi tehdä?*

Mutta hän vain siemaisi taas lasista ja sanoi: »En ole varma, onko Tuomarikunnan eettisellä tutkintalautakunnalla keinoja selvittää Etelä-Carolinassa sattunutta vanhaa murhatapausta.»

»En minä sellaista pyydä. Teidän toimivaltanne piirissä ovat floridalaiset tuomarit, jotka ovat saattaneet osallistua rikoksiin, eikö niin?»

»Niin.»

»Sisältyykö niihin myös murha?»

»Luultavasti, mutta meillä ei ole koskaan ollut sellaista tapausta. Raskaammat työt ovat osavaltion poikia varten, ehkä FBI:tä.»

»Osavaltion pojat ovat yrittäneet. FBI:tä ei kiinnosta, kahdesta syystä. Ensinnäkään kyseessä ei ole liittovaltion asia. Toiseksi ei ole todisteita, jotka yhdistäisivät murhat toisiinsa, joten FBI tai luullakseni kukaan muukaan ei tiedä, että vastassamme on sarjamurhaaja. Paitsi minä.»

»Oletko ottanut yhteyttä FBI:hin?»

»Jo monta vuotta sitten. Kaipasimme uhrin omaisina epätoivoisesti apua. Se ei johtanut mihinkään.»

Lacy joi viiniä. »Okei, minua alkaa hermostuttaa, joten edetäänpä nyt todella hitaasti. Uskot, että virassa oleva tuomari murhasi isäsi kaksikymmentäkaksi vuotta sitten. Oliko tuomari virassa silloin, kun murha tapahtui?»

»Ei. Hänet valittiin vuonna 2004.»

Lacy sulatteli tietoa ja katseli ympärilleen. Viereisessä pöydässä istuva lobbarilta näyttävä mies toljotti häntä merkitsevän karkeasti tavalla, joka ei ollut epätavallinen osavaltion kongressitalon tienoilla. Hän katsoi miestä murhaavasti, kunnes tämä käänsi katseensa, ja kumartui sitten lähemmäksi Jeriä. »Minusta tuntuisi mukavammalta, jos voisimme keskustella jossain muualla. Täällä alkaa tulla täyttä.»

Jeri sanoi: »Olen varannut toisesta kerroksesta pienen neuvotteluhuoneen. Vakuutan että siellä on turvallista. Jos hyökkään kimpuusi, voit ruveta kirkumaan ja lähteä.»

»Eiköhän se käy.»

Jeri maksoi viinin, ja he poistuivat baarista ja atriumista ja nousivat liukuportaita yhden porrasvälin ylöspäin liike-elämälle omistettuun puolikerrokseen, missä Jeri avasi avaimella oven yhteen monista pienistä neuvotteluhuoneista. Pöydällä oli useita kansioita.

He asettuivat pöydän ääreen vastatusten niin, että kansiot olivat käden ulottuvilla mutta heidän edessään ei ollut mitään. Ei läppäreitä. Ei keltaisia lehtiöitä. Kummankin puhelin oli edelleen käsilaukussa. Jeri oli silmin nähden rennompina kuin baarissa ja aloitti: »Jutellaanpa epävirallisesti, ilman muistiinpanoja. Ainakin toistaiseksi. Isäni, Bryan Burke, jäi eläkkeelle Stetsonista vuonna 1990. Hän oli opettanut siellä melkein kolmekymmentä vuotta ja oli legenda, rakastettu opettaja. Hän ja äiti päättivät palata kotiin Etelä-Carolinan Gaffneyyn, pikkukaupunkiin, jossa he olivat kasvaneet. Heillä oli seudulla paljon sukulaisia, ja siellä on jonkin verran perintömaata. He rakennuttivat metsään kauniin pienen omakotitalon ja istuttivat puutarhan. Tontilla asui myös minun äitini äiti, ja he huolehtivat hänestä. Kaiken kaikkiaan heidän eläkepäivänsä olivat miellyttäviä.

Talous oli vakaa, terveys kohtalaisen hyvä, ja he toimivat aktiivisesti maalaiskirkon piirissä. Isä luki paljon, kirjoitti artikkeleita lainopillisiin aikakauslehtiin, piti yhteyttä vanhoihin ystäviin ja tutustui uusiin pikkukaupungissa. Sitten hänet murhattiin.»

Jeri ojensi kätensä ja otti sinisen kansion, joka oli parin sentin paksuinen, vakiokokoinen, samanlainen kuin kaikki muutkin. Hän työnsi sen pöydän yli ja sanoi: »Tässä on kokoelma artikkeleita isästä, hänen urastaan ja hänen kuolemastaan. Osan olen kaivanut esiin käsipelissä, osa on netistä, mutta mitään kansion sisällöstä ei ole verkossa.»

Lacy ei avannut kansiota.

Jeri jatkoi: »Keltaisen välilehden takana on isästä rikospaikka-kuva. Olen nähnyt sen monta kertaa enkä mielelläni katso enää. Vilkaise sitä.»

Lacy avasi kansion välilehden kohdalta ja rypisti otsaansa suurennetulle värikuvalle. Vainaja makasi rikkaruohojen keskellä kaulassaan köydenpätkä, joka oli vedetty niin kireälle, että se oli uponnut ihoon. Köysi näytti olevan nailonia, se oli väriltään sinistä ja kuivuneiden veritahrojen peitossa. Silmukka oli kiinnitetty niskan puolelta paksulla solmulla.

Lacy sulki kansion ja kuiskasi: »Olen hirveän pahoillani.»

»Kumma juttu. Kahdessakymmenessäkahdessa vuodessa oppii käsittelemään tuskaa panemalla sen laatikkoon, jossa se yleensä pysyy, jos yrittää tarpeeksi kovasti. Mutta suojaus putoaa helposti ja päästää muistot palaamaan. Juuri nyt minulla ei ole hätää. Juuri nyt olen oikein hyvässä jamassa, sillä puhun sinulle ja teen asialle jotain. Et aavistakaan, kuinka monta tuntia olen painostanut itseäni tulemaan tänne. Tämä on rankkaa, kauhistuttavaa.»

»Jospa juttelisimme rikoksesta.»

Jeri veti syvään henkeä. »Mikäpä siinä. Isä kävi mielellään pitkillä kävelyillä metsässä, joka alkoi heidän talonsa takaa. Äiti lähti usein mukaan, mutta liikkuminen oli hänelle vaikeaa artritien takia. Eräänä kauniina kevätaamuna 1992 isä antoi äidille läksiäissuukon, otti kävelykeppinsä ja suuntasi polulle. Ruumiinavauksessa kuolinsyyksi

paljastui tukehtuminen, mutta hänellä oli myös päävamma. Ei ollut vaikeaa arvata, että isä oli kohdannut jonkun, joka oli tyrmännyt hänet iskulla päähän ja tehnyt työn loppuun nailonköydellä. Tekijä raahasi hänet pois polulta ja jätti hänet rotkoon, mistä hänet löydettiin alkuillasta. Rikospaikka ei paljastanut mitään – ei lyömäasetta, ei kengän- eikä jalanjalkia – ja maa oli kuivaa. Ei kamppailun merkkejä, ei jälkeen jääneitä irronneita hiuksia eikä kuituja. Ei mitään. Rikoslaboratoriot ovat analysoineet köyttä, mutta siitä ei ole saatu johtolankoja. Kansiossa on siitä kuvaus. Talo ei ole kaukana kaupungista, mutta hieman syrjässä se on, eikä silminnäkijöitä ollut eikä mitään epätavallista nähty. Ei henkilö- tai lava-autoa, jossa olisi ollut jonkin muun osavaltion kilvet. Ei muukalaisia hiiviskelemässä. On paljon paikkoja, joihin olisi voinut pysäköidä, hiipiä alueelle ja sitten poistua jälkiä jättämättä. Kahdenkymmenen kahden vuoden kuluessa ei ole tullut esiin mitään. Tapaus on kylmääkin kylmempi. Olemme hyväksyneet karun todellisuuden, ettei rikosta koskaan selvitetä.»

»Te?»

»No joo, mutta lähinnä tämä on yhden cowboyn rodeo. Äiti kuoli kaksi vuotta isän jälkeen. Hän ei koskaan toipunut siitä, vaan ikään kuin valahti altaan syvään päähän. Minulla on vanhempi veli Kaliforniassa, ja hän roikkui mukana monta vuotta ennen kuin menetti kiinnostuksensa. Hän kyllästyi siihen, etteivät poliisit raportoineet minkäänlaisesta edistymisestä. Juttelemme satunnaisesti, mutta emme usein mainitse isää. Olen siis omillani. Aika yksinäistä on.»

»Kuulostaa kamalalta. Tuntuisi myös olevan pitkä matka Etelä-Carolinassa sijaitsevalta rikospaikalta Floridan Panhandleen sijaitsevaan oikeustaloon. Missä yhteys piilee?»

»Rehellisesti puhuen tietoa ei ole paljon. Vain paljon arvailua.»

»Et ole tullut näin kauas pelkän arvailun perusteella. Entä motiivi?»

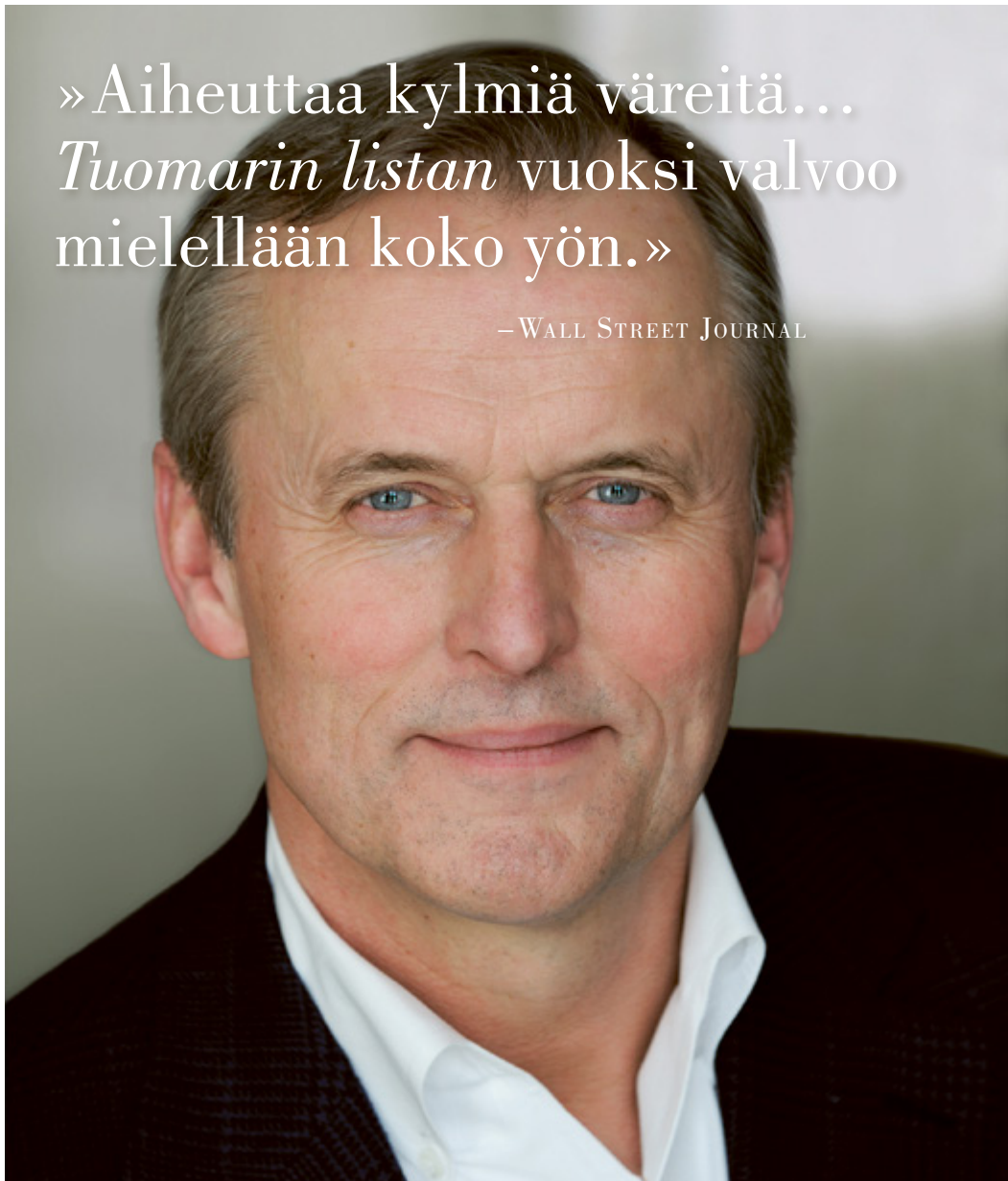
»Muuta minulla ei olekaan kuin motiivi.»

»Aiotko kertoa sen minullekin?»

»Odota nyt. Et aavistakaan. On uskomatonta, että istun täällä syyttämässä jotakuta murhasta ilman todisteita.»

»Aiheuttaa kylmiä väreitä...
Tuomarin listan vuoksi valvoo
miehellään koko yön.»

– WALL STREET JOURNAL

Tuomarien rötöksiä tutkiva asianajaja Lacy Stoltz saa asiakkaakseen naisen, jonka isä murhattiin vuosia sitten. Nainen väittää, että rikoksen takana on nerokas sarjamurhaaja – joka on myös arvostettu tuomari. Tappaja pitää listaa häntä

huonosti kohdelleista ihmisistä, ja sille joutuminen merkitsee varmaa kuolemaa. Lacyn on tehtävä kaikkensa, ettei murhaaja ota häntä kiikariinsa seuraavaksi.

	 9 789510 484463
www.wsoy.fi	84.2 ISBN 978-951-0-48446-3